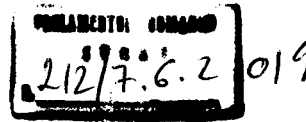

PRIM MINISTRU

788
24052019

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru introducerea disciplinei „Educație și cultură media” în învățământul preuniversitar*, inițiată de domnul deputat PNL Ovidiu Alexandru Raetchi împreună cu un grup de parlamentari PNL, USR și PMP (**Bp. 55/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri referitoare la introducerea disciplinei „*Educație și cultură media*” ca disciplină obligatorie de studiu pentru elevii claselor a VI-a și a IX-a.

II. Observații

1. Referitor la conținutul *Expunerii de motive*, considerăm că se impunea argumentarea în mod punctual și temeinic a soluției normative propuse, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, a principiilor de bază și a finalității reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi, în conformitate cu prevederile art. 6 și art. 31 din *Legea nr. 24/2000*¹.

În acest sens, punctăm faptul că, din cuprinsul *Expunerii de motive*, nu rezultă care ar fi rațiunile pentru care instituțiile deja abilitate nu ar putea

¹ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

atinge finalitatea urmărită prin demersul legislativ analizat în măsura în care aceste instituții, în condițiile prevederilor art. 65 din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, și legislația subsecventă, ar concluziona în sensul necesității completării curriculei preuniversitare cu disciplina „*Educație și cultură media*”.

2. Procesul de inovare curriculară a fost inițiat de Ministerul Educației Naționale în anul 2012. Unele dintre principiile care au stat la baza elaborării noului curriculum au vizat: corelarea-interdisciplinară și deschideri pluri, multi și transdisciplinare, accesibilitate, actualitate, centrarea pe învățarea relevantă pentru experiențele de viață ale elevilor.

Având în vedere dispozițiile art. 65 alin. (4) din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, sesizăm premisele încălcării unor principii fundamentale de legiferare² stabilite de *Legea nr. 24/2000*, respectiv principiul unicității reglementării și principiul evitării paralelismului legislativ.

Conform prevederilor art. 65 alin. (4) din *Legea nr. 1/2011*, „*planurile-cadru și programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământ preuniversitar sunt elaborate de către instituțiile și organismele abilitate ale Ministerului Educației Naționale și se aprobă prin ordin al ministrului educației naționale.*”

De asemenea, conform art. 66 alin. (1) din legea sus-menționată, „*numărul de ore alocat disciplinelor de studiu/modulelor de pregătire este stabilit prin planurile-cadru de învățământ și se aprobă prin ordin al ministrului educației naționale*”.

Așadar, *de lege lata*, este reglementată procedura de stabilire a disciplinelor obligatorii, revenind instituțiilor și organismelor abilitate ale Ministerului Educației Naționale sarcina stabilirii disciplinelor obligatorii din *curriculumul* învățământului preuniversitar, a numărului minim și maxim de ore aferente, a modului de pregătire, a obiectivelor urmărite și a conținuturilor fundamentale de ordin teoretic, experimental și aplicativ. Ulterior definitivării planurilor cadru de învățământ și a programelor școlare, se aprobă prin ordin al ministrului educației naționale.

---

² Art. 14 din *Legea nr. 24/2000* prevede că: „(1) reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. (2) Un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act”, iar alin. (1) al art. 16 din același act normativ stabilește că: „(1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere (...)”

În aplicarea prevederilor din cuprinsul *Legii nr. 1/2001* referitoare la *Curriculumul învățământului preuniversitar* a fost elaborată *Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare*, aprobată prin *Ordinul ministrului educației naționale nr. 3593/2014*.

Având în vedere că normele propuse prin inițiativa legislativă au corespondent în normele deja existente în fondul activ al legislației, implementarea soluției propuse de inițiatori ar putea genera dificultăți tehnice și practice.

3. Precizăm faptul că, numai în anul școlar 2018-2019, la nivelul Ministerului Educației Naționale, au fost transmise atât propuneri de modificare și completare a *Legii nr. 1/2011*, prin introducerea de noi discipline, cât și propuneri de creștere a numărului de ore la diferite discipline.

În acest context, se impune a se preciza că satisfacerea tuturor acestor solicitări și propuneri de modificare a planurilor-cadru în vigoare, prin introducerea de noi discipline și/sau creșterea numărului de ore, conduce în mod obiectiv la imposibilitatea de a mai proiecta un *curriculum național* care să respecte un minimum de principii educaționale, consacrate atât la nivel național, cât și la nivel european și internațional.

În ceea ce privește educația pentru mass-media, Ministerul Educației Naționale a manifestat permanent un interes special pentru realizarea unei oferte adecvate curriculare, în raport cu particularitățile de vârstă ale elevilor, ale sistemului nostru educațional și ale marilor direcții de dezvoltare în domeniul educației și culturii media de la nivel european.

La nivelul *curriculumului* școlar pentru învățământul gimnazial și pentru învățământul liceal, a celui obligatoriu de trunchi comun și/sau în cazul celui lăsat la decizia școlii/opțional, se regăsesc discipline/elemente de conținut și competențe care vizează dezvoltarea de abilități cu relevanță pentru aspecte precum gestionarea riscurilor asociate navigării pe internet, aplicabile și în ceea ce privește contactul și raportarea la știrile false (fenomenul *fake news*). Redăm, în cele ce urmează, câteva exemple:

1) Din cadrul curriculumului obligatoriu:

- *Consiliere și orientare*

Programele școlare pentru *Consiliere și orientare* au în vedere domeniul de competențe digitale (bazate pe deprinderi de utilizare a tehnologiei pentru gestionarea informației și comunicarea electronică). Totodată, prin *Consiliere și orientare* se promovează, pe întreg parcursul școlarității, valori și atitudini care pun în evidență valorificarea critică și selectivă a informațiilor.

Programa școlară pentru disciplina *Consiliere și dezvoltare personală* clasele a V-a – a VIII-a, cuprinsă în planul-cadru pentru învățământul gimnazial, ca disciplină de trunchi comun prevede în mod explicit ca, la această activitate, strategiile didactice să aibă în vedere utilizarea calculatorului, a tehnologiilor informatice și de comunicare, consultarea unor resurse cu ajutorul Internetului și o varietate de metode și tehnici specifice de exersare a gândirii critice. În domeniul de conținut *Autocunoaștere și stil de viață* sunt prevăzute conținuturi despre internet, rețelele sociale și viața zilnică.

În domeniul de conținut *Managementul învățării* sunt prevăzute conținuturi despre *Surse de informare pentru activitatea școlară și Rolul informației și criterii de analiză a informațiilor*³.

- *Informatică și TIC*

În programa școlară pentru disciplina *Informatică și TIC* clasele a V-a - a VIII-a, aprobată prin *Ordinul ministrului educației naționale nr. 3590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, cu modificările și completările ulterioare*, sunt formulate următoarele competențe generale:

- a) Utilizarea responsabilă și eficientă a tehnologiei informației și comunicațiilor;
- b) Rezolvarea unor probleme elementare prin metode intuitive de prelucrare a informației;
- c) Elaborarea creativă de mini proiecte care vizează aspecte sociale, culturale și personale, respectând creditarea informației și drepturile de autor⁴.

La nivelul liceului, disciplina Informatică (programe școlare aprobate în 2009) cuprinde „*conștientizarea impactului social, economic și moral al informaticii*” în cadrul valorilor și atitudinilor recomandate a fi formate la elevi⁵.

- *Educație socială*

Un suport semnificativ pentru formarea elevului este oferit prin disciplina *Educație socială* care propune formarea gândirii critice la clasa a V-a și are în vedere formarea elevului prin competențele generale:

---

³http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Gim/CO/Consiliere%20si%20orientare%20clasele%20I%20-%20a%20IV-a_a%20V-a%20-%20a%20VIII-a.pdf

⁴ <http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/117-INFORMATICA%20si%20TIC.pdf>

⁵http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Lic/TH/Informatica_teoretic_vocational_clasa%20a%20IX-a.pdf

http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Lic/TH/informatica_teoretic_vocational_clasa%20a%20X-a.pdf

a) Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social;

b) Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice;

c) Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ⁶.

2) Din cadrul curriculumului la decizia școlii:

- *Lectura și abilitățile de viață*

Programa școlară pentru disciplina opțională *Lectura și abilitățile de viață* clasele a V-a–a XII-a vizează inclusiv formarea calităților unui lector activ și critic, capabil de discernământ, dezvoltarea gândirii critice, flexibile și prospective, abilități cognitive - abilitatea de gândire critică. Totodată, sunt prevăzute conținuturi asociate, precum *Lectura informativă, globală, Investigarea textului, Lectura critică, Influență și schimbare*⁷.

În consecință, Guvernul României, prin Ministerul Educației Naționale, va acorda o atenție specială, în contextul noilor dezvoltări curriculare, menținerii și amplificării elementelor referitoare la educația și cultura media, în funcție de disciplina de studiu.

4. În ceea ce privește prevederile finale, enunțate în cuprinsul art. 7 al inițiativei legislative, semnalăm faptul că acestea sunt lipsite de claritate, nefiind determinat momentul intrării în vigoare, fapt ce încalcă dispozițiile art. 12 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*⁸.

5. Precizăm că denumirea actuală a ministerului este Ministerul Educației Naționale, această denumire nefiind încorporată în textul propunerii analizate.

Totodată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă prevăzute de art. 38 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*⁹, verbele nu se folosesc la timpul viitor, ci la timpul prezent al acestora.

⁶ (<http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2017-progr/28-Educatie%20sociala.pdf>).

⁷ http://programeo.ise.ro/Portals/1/Curriculum/Progr_Gim/CD/Lectura%20si%20abilitatile%20de%20viata_a%20V-a%20-%20a%20XII-a.pdf

⁸ potrivit căruia: „*Legile și ordonanțele emise de Guvern în baza unei legi speciale de abilitare intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată ulterioară prevăzută în textul lor.*”

⁹ Potrivit căruia: „*În redactarea actului normativ, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective.*”

6. Semnalăm faptul că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la influențe financiare asupra bugetului general consolidat, sens în care era necesară estimarea și analizarea acestor eventuale influențe determinate de aplicarea măsurilor preconizate, potrivit art. 15 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată*, conform căroră în cazul propunerilor de introducere a unor măsuri/politici/inițiative legislative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, acestea trebuie însoțite de fișa financiară prevăzută la art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, de ipotezele și metodologia de calcul utilizată, precum și de precizarea surselor de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,
[redacted]
Viorica DĂNCILĂ
[redacted]
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului